

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
креативного менеджменту і дизайну
Протокол № 11 від 26.08.2025 р.

ПОГОДЖЕНО
Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА
робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
В2 Дизайн
перший (бакалаврський)
Дизайн

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

обов'язкова
українська

Розробники програми:
д. е. н., проф.
к. е. н., доцент
к. е. н., доцент

Тетяна БЛИЗНЮК
Ірина КІНАС
Ольга МАЙСТРЕНКО

Завідувач кафедри
креативного менеджменту і
дизайну,
д. е. н., проф.

Тетяна БЛИЗНЮК

Гарант програми
к. пед. .н., доцент

Денис БОРИСЕНКО

**Харків
2025**

ВСТУП

Дисципліна «Креативна економіка» спрямована на формування у здобувачів системного розуміння специфіки економічних процесів у креативних індустріях та розвитку практичних навичок у сфері технологій, менеджменту та маркетингу креативної економіки.

У рамках курсу здобувачів вивчають основні принципи функціонування креативної економіки, закономірності створення та просування культурного й інноваційного продукту, а також особливості організації та управління підприємствами, що працюють у творчих сферах. Особлива увага приділяється використанню сучасних цифрових технологій, медіа-інструментів та інноваційних платформ для розробки, виробництва та дистрибуції креативної продукції.

Дисципліна охоплює ключові аспекти менеджменту креативних проектів, включаючи стратегічне планування, організацію ресурсів, управління ризиками та командну роботу. Важливим компонентом є вивчення маркетингу креативних продуктів і послуг, розробка брендів, позиціонування на ринку, просування через події, соціальні мережі та інтерактивні платформи.

Особливий акцент робиться на інтеграції технологій і креативності, розвитку підприємницького мислення та здатності створювати інноваційні продукти та сервіси, що відповідають сучасним потребам споживачів та тенденціям глобальної економіки.

В результаті вивчення дисципліни здобувачі здобудуть компетенції у сфері аналізу ринку креативних індустрій, розробки стратегій просування креативних продуктів, управління проектами та використання технологічних рішень у творчих процесах, що сприятиме їх ефективній професійній діяльності в креативному секторі.

Метою викладання дисципліни є формування у здобувачів системних знань, умінь і навичок у сфері технологій, менеджменту та маркетингу креативної економіки, а також розвиток здатності ефективно створювати, просувати та управляти креативними продуктами і послугами у відповідності до сучасних тенденцій глобальної економіки.

Завдання навчальної дисципліни

- ознайомлення здобувачів із теоретичними основами креативної економіки та особливостями функціонування креативних індустрій.
- формування практичних навичок розробки, управління та просування креативних продуктів і послуг.
- розвиток умінь використовувати сучасні технології, цифрові платформи та інноваційні інструменти у креативних проектах.
- ознайомлення з принципами менеджменту та стратегічного планування креативних проектів.
- формування здатності створювати та просувати бренди креативних продуктів, організацій та подій, використовуючи маркетингові стратегії та комунікаційні інструменти.

- розвиток креативного та підприємницького мислення для реалізації інноваційних ідей у сфері креативної економіки.

Об'єкт вивчення дисципліни - процеси створення, організації, управління та просування креативних продуктів, послуг, подій і брендів у сучасній економіці.

Предмет навчальної дисципліни - теоретичні основи, методи, інструменти та практичні підходи технологічного, менеджерського та маркетингового забезпечення креативної економіки.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
РН3	ЗК4
РН5	СК11
РН12	ЗК10, СК1
РН19	ЗК5

де, ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК5. Здатність працювати в команді

ЗК10. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК1. Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну.

СК11. Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності

РН3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.

РН5. Розуміти і сумлінно виконувати свою частину роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

РН12. Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності.

РН19. Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної

діяльності у сфері дизайну.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Креативна економіка - нова економічна епоха XXI століття

Тема 1. Поняття креативної економіки: сутність, принципи та умови її формування. Розглядається зміст і особливості креативної економіки як сучасного етапу розвитку постіндустріального суспільства. Аналізуються основні принципи її функціонування, чинники формування та роль творчого потенціалу в економічному розвитку.

Тема 2. Економічне зростання та креативна економіка. Досліджується взаємозв'язок між економічним зростанням і розвитком креативних індустрій. Розглядаються механізми впливу інновацій, знань і творчості на підвищення конкурентоспроможності національної економіки.

Тема 3. Структурні зміни в економіці та креативна економіка. Аналізуються процеси структурної трансформації економіки під впливом креативних галузей. Розкривається роль цифровізації, культурних індустрій та нових бізнес-моделей у формуванні сучасної структури господарства.

Змістовий модуль 2. Технології, менеджмент та маркетинг креативної економіки

Тема 4. Інтелектуальні технології та штучний інтелект у креативній економіці. Розглядаються можливості застосування інтелектуальних технологій і штучного інтелекту у творчих процесах. Аналізується їх вплив на ефективність виробництва, комунікацію та створення інноваційного продукту.

Тема 5. Стартапи у креативній економіці. Висвітлюються особливості створення та розвитку стартапів у креативних індустріях. Розглядаються інструменти підтримки інноваційного підприємництва, моделі фінансування та шляхи комерціалізації творчих ідей.

Тема 6. Маркетинг та комунікація креативних проектів. Описуються сучасні підходи до просування креативних продуктів і брендів. Аналізуються стратегії маркетингових комунікацій, роль цифрових медіа та storytelling у формуванні позитивного іміджу креативних ініціатив.

Перелік практичних занять /завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Таблиця 2

Перелік практичних занять

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1.	Визначення чинників, що впливають на формування креативної економіки в регіоні

Тема 2.	Аналіз статистичних даних щодо внеску креативних індустрій у ВВП різних країн
Тема 3.	Аналіз впливу цифровізації на розвиток галузей культури, дизайну, ІТ
Тема 4.	Ознайомлення з прикладами використання ІІІ у сфері дизайну, медіа та маркетингу
Тема 5.	Розроблення бізнес-моделі (Canvas) для креативного проєкту
Тема 6.	Розроблення маркетингової стратегії просування креативного бренду

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1.	Кейс: «Як ідея стає економічною цінністю»
Тема 2.	Кейс-аналіз: «Як креативна економіка стимулює регіональний розвиток»
Тема 3.	Практикум: визначення ключових драйверів структурних трансформацій
Тема 4.	Розроблення пропозицій щодо інтеграції ІІІ в бізнес-модель креативного підприємства
Тема 5.	Аналіз успішних кейсів креативних стартапів в Україні та за кордоном
Тема 6.	Воркшоп: створення storytelling-концепції для власного креативного проєкту

Кількість годин лекційних, та практичних занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

Словесні (лекція-візуалізація (Тема 1-3, 5, 6), проблемна лекція (Тема 4).

Наочні (демонстрація (Тема 1-6)).

Практичні (практична робота (Тема 1 – 6)).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів, а саме, для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит): максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти скласти екзамен (іспит) – 35 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену (іспиту). Складання семестрового екзамену (іспиту) здійснюється під час екзаменаційної сесії.

Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач вищої освіти під час екзамену (іспиту) – 40 балів. Мінімальна сума, за якою екзамен (іспит) вважається складеним – 25 балів.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається:

для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит) – сумуванням балів за поточний та підсумковий контроль.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: виконання та захист практичних робіт (3 комплексні роботи по 10 балів кожна, 30 балів), проходження модульного контролю (2 тести по 15 балів кожний, 30 балів).

Семестровий контроль: Екзамен (40 балів).

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета та критерії оцінювання для навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність В2 Дизайн

Освітньо-професійна програма Дизайн
Навчальна дисципліна «Креативна економіка»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1
Завдання 1 (тестове) (24 балів)

Завдання 1 (тестове) (24 бали)

1. Що є основною ознакою креативної економіки?
 - А. Використання лише природних ресурсів
 - Б. Переважання фізичної праці
 - В. Створення доданої вартості через творчість та інтелект
 - Г. Орієнтація виключно на державний сектор
2. Який із чинників є ключовим для розвитку креативної економіки?
 - А. Наявність великих підприємств
 - Б. Розвинена транспортна інфраструктура
 - В. Людський капітал і креативні навички
 - Г. Дешева робоча сила
3. Яка з галузей належить до креативних індустрій?
 - А. Металургія
 - Б. Освіта
 - В. Реклама та дизайн
 - Г. Енергетика
4. Який із принципів є основним для функціонування креативної економіки?
 - А. Технократизм
 - Б. Ієрархічність
 - В. Креативність і відкритість до інновацій
 - Г. Централізація управління
5. Що з наведеного найточніше описує взаємозв'язок економічного зростання та креативної економіки?
 - А. Креативна економіка гальмує економічне зростання
 - Б. Креативна економіка є каталізатором інноваційного розвитку
 - В. Креативна економіка залежить від сировинного сектору
 - Г. Економічне зростання не пов'язане з творчими галузями
6. Який інструмент найчастіше використовують для розвитку креативних стартапів?
 - А. Венчурне фінансування
 - Б. Бартерні операції
 - В. Державне замовлення
 - Г. Квоти на експорт
7. Який із наведених напрямів є прикладом застосування штучного інтелекту у креативній економіці?
 - А. Виробництво сталі
 - Б. Генерація графічного дизайну
 - В. Механічна обробка деталей
 - Г. Лісозаготівля
8. Що є головною метою маркетингу креативних проєктів?
 - А. Збільшення фізичних обсягів виробництва

- Б. Формування емоційної цінності та унікального бренду
В. Скорочення персоналу
Г. Підвищення податкових надходжень
9. Яка з наведених характеристик належить до «інтелектуального капіталу»?
А. Матеріальні активи
Б. Професійні знання, навички та креативність працівників
В. Товарні запаси
Г. Виробничі потужності
10. Яка з моделей найкраще описує інноваційний розвиток креативної економіки?
А. Модель ресурсної залежності
Б. Модель відкритих інновацій
В. Модель вертикальної інтеграції
Г. Модель адміністративного управління
11. Який показник характеризує ефективність креативного сектору?
А. Валові інвестиції у сировину
Б. Частка креативних індустрій у ВВП
В. Кількість відкритих робочих місць у промисловості
Г. Темпи інфляції
12. Яке твердження найбільш точно описує взаємодію технологій і креативності?
А. Технології витісняють креативність
Б. Креативність і технології посилюють одна одну
В. Креативність не залежить від технологічних інновацій
Г. Використання технологій зменшує потребу у творчих професіях

Завдання 2 (діагностичне). (4 балів)

Розподіліть наведені елементи креативного бізнесу за основними складовими бізнес-моделі *Canvas*:

1. Цільова аудиторія
2. Канали комунікації
3. Ключові партнери
4. Джерела доходів
5. Ціннісна пропозиція
6. Ключові ресурси
7. Структура витрат

Елементи:

- Онлайн-платформа для продажу цифрових ілюстрацій
- Фріланс-ілюстратори та дизайнери
- Соціальні мережі Instagram і TikTok
- Передплата на доступ до контенту
- Ліцензійне програмне забезпечення Adobe

- Молоді підприємці та студенти
- Витрати на рекламу та просування

(Студент має розподілити кожен елемент до відповідного блоку моделі Canvas.)

Завдання 3 (евристичне) (12 балів)

Ситуація:

Ви є менеджером креативного стартапу з розроблення брендів для малих бізнесів. Команда складається з 5 осіб: дизайнер, копірайтер, SMM-спеціаліст, маркетолог і аналітик.

Завдання:

1. Визначте основні функції кожного члена команди.
2. Розподіліть завдання між учасниками проєкту під час підготовки кампанії з просування нового бренду.
3. Оцініть потенційні ризики реалізації креативного проєкту (організаційні, фінансові, комунікаційні).
4. Складіть коротку службову записку керівнику з рекомендаціями щодо підвищення ефективності командної роботи.

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту та бізнесу. Протокол
№ ____ від _____ р.

Екзаменатор

к.е.н., доц.Ірина КІНАС

Зав. кафедрою

д.е.н., проф. Тетяна БЛИЗНЮК

Критерії оцінювання

Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за виконання всіх завдань, що округлені до цілого числа за правилами математики.

Алгоритм вирішення кожного завдання включає окремі етапи, які відрізняються за складністю, трудомісткістю та значенням для розв'язання завдання. Тому окремі завдання та етапи їх розв'язання оцінюються відокремлено один від одного таким чином:

Завдання 1 (тестове). (24 балів)

За кожний правильний тест 2 бали.

Завдання 2 (діагностичне) (4 балів):

усі 7 елементів правильно віднесено до відповідних блоків моделі *Canvas*; логіка розподілу аргументована, терміни використано коректно – 4 бала;

правильно визначено 5–6 елементів; допущено незначні неточності у

термінах або формулюваннях – 3 бали;

правильно визначено 3–4 елементи; частково порушено логіку віднесення або нечітко сформульовано відповіді – 2 бали;

правильно визначено не більше 2 елементів; відповідь фрагментарна або має суттєві помилки – 1 бал;

завдання не виконано або відповіді не стосуються теми – 0 балів.

Завдання 3 (еврістичне), (12 балів):

визначення функцій членів команди – 3 бали (3 — усі ролі чітко описані, з урахуванням специфіки креативного стартапу; 2 — функції визначені загально, без деталізації; 1 — частково або поверхово; 0 — відсутня відповідь);

розподіл завдань у межах проєкту – 3 бали (3 — завдання розподілені логічно, взаємопов'язано; 2 — більшість завдань розподілено правильно; 1 — присутні суттєві порушення логіки; 0 — не виконано);

оцінка ризиків реалізації проєкту – 3 бали (3 — виявлено три типи ризиків (організаційні, фінансові, комунікаційні) з поясненнями; 2 — наведено лише частину ризиків або без аргументації; 1 — загальні твердження без зв'язку з контекстом; 0 — відсутня відповідь);

форма та зміст службової записки (висновки) – 3 бали (3 — записка структурована, містить конкретні рекомендації щодо ефективності команди; 2 — рекомендації частково сформульовані; 1 — загальні, без практичної цінності; 0 — відсутня).

Рекомендована література

Основна

1. Брич В.А., Корман М.М. Креативний менеджмент : підручник/ В.А.Брич, М.М. Корман. – Тернопіль: ТНЕУ, 2018. – 213 с.
2. Назарова Г.В. Креативна економіка та менеджмент: навчальний посібник / Г.В. Назарова, Ю.В. Сотнікова. – Х. : Вид. ХНЕУім. С. Кузнеця, 2018.– 160 с. <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/20645>

Додаткова

3. Литовченко І. В., Томах В. В. *Creative Economy: Opportunities for Rebuilding Ukraine* / І. В. Литовченко, В. В. Томах. — 2023. — Електронний ресурс. (ekhsuir.kspu.edu)
4. Verhun A., Bondarchuk Ju. *Creative industries and their role in Ukraine's economic system* / A. Verhun, Ju. Bondarchuk. — Economics, Finance and

Management Review (EFMR), 2021, №3 (7). — Електронний ресурс. (public.scnchub.com)

5. Bereziuk-Rybak Iryna, Ilchenko N., Ganzhala I. *The role of creative industries in the context of innovative development of Ukraine* / I. Bereziuk-Rybak, N. Ilchenko, I. Ganzhala // Economic Bulletin of Cherkasy State Technological University, 2023. — С. 102-111. (eb-chstu.com.ua)
6. Мозговий С. А. *Креативна економіка: вплив, виклики та перспективи розвитку* / Сергій Анатолійович Мозговий. — 2024. — КНЕУ ім. Вадима Гетьмана. — Електронний ресурс. (ir.kneu.edu.ua)
7. Світлана Ткаченко. *Креативна економіка: аналіз сутності, динаміки та шляхів розвитку в сучасному світі* / С. Ткаченко. — “Економічні горизонти”, 2025. — Електронний ресурс. (eh.udpu.edu.ua)

Інформаційні ресурси

8. Електронний каталог Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. — Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.
9. Електронний каталог Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка. — Режим доступу: <http://korolenko.kharkov.com>. Веб-сайт з менеджменту. — Режим доступу: <http://www.management.com.ua/>